

EUROPAPARLAMENTET

1999

2004

Utskottet för regional utveckling

2004/2001(BUD)

6 september 2004

YTTRANDE

från utskottet för regional utveckling

till budgetutskottet

över förslaget till Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2005
(C5-0300/2004 - 2004/2001(BUD))

Avsnitt III – Kommissionen

Föredragande: Rolf Berend

KORTFATTAD MOTIVERING

Inledning och översikt

Det finns tre huvudaspekter på budgetförfarandet för 2005 när det gäller strukturfonderna och regionalpolitiken. För det första är 2005 det första hela budgetåret för det nya EU med 25 medlemsstater. För det andra har man som en följd av detta ökat de totalanslag för regionalpolitik som fanns i det preliminära förslaget till budget¹. Ökningen av betalningsbemyndiganden överskuggar den mer blygsamma ökningen av åtagandebemyndiganden. För det tredje speglar tilldelningen av anslag hur övergången från föranslutningsinstrument till stödmottagande ur Sammanhållningsfonden fortsätter för åtta länder.

Förändringarna i mönstret när det gäller utgifter för regionalpolitik och Sammanhållningsfonden bör ställas mot den övergripande utvecklingen av föreslagna budgetutgifter. För den föreslagna budgeten i dess helhet är ökningen av betalningsbemyndiganden 9,7 procent och de totala utgifterna uppgår till 109,5 miljarder euro. Åtagandebemyndigandena för hela budgeten uppgår till 117,2 miljarder, vilket är en ökning på 5,2 procent. Betalningsbemyndigandena för strukturfonderna ökar med 14,8 procent i det utvidgade EU till 35,4 miljarder euro, och åtagandebemyndigandena ökar med 3,3 procent till 42,4 miljarder euro. Inom dessa totalsiffror för strukturfonderna ökar utgifterna för Sammanhållningsfonden med 7,3 procent till strax över 3 miljarder euro, medan åtagandebemyndigandena för Sammanhållningsfonden minskar med 9,7 procent till 5,1 miljarder euro. Minskningen av åtagandebemyndiganden inom Sammanhållningsfonden beror till stor del på att Irland inte längre får stöd ur denna fond.

En första iakttagelse är att åtagandebemyndigandenas långsammare ökningstakt, eller som i Sammanhållningsfondens fall, minskning i förhållande till betalningsbemyndiganden bör bidra till att minska utestående åtaganden (RAL), alltså de åtagandebemyndiganden som ännu inte utnyttjats.

Utvidgningens inverkan

Ökningen på 14,8 procent av utgifterna för strukturåtgärder beror i hög grad på att man dubblerat de betalningsbemyndiganden som finns tillgängliga för de nya medlemsstaterna. De strukturfondsutgifter som gällde då EU hade tio medlemsstater ökar med 82 procent och Sammanhållningsfondsutgifterna med 330 procent, fastän strukturutgifterna från föranslutningstiden naturligtvis fasas ut successivt i de nya medlemsstaterna. För strukturfonderna kommer betalningsbemyndigandena i de nya medlemsstaterna att uppgå till 3,09 miljarder euro och åtagandebemyndigandena kommer att ligga på 5,3 miljarder euro.

För Sammanhållningsfonden i EU-10 finns 0,7 miljarder euro i betalningsbemyndiganden och 2,39 miljarder euro i åtagandebemyndiganden.

¹ PBF.

Anslag för ett EU med 15 medlemsstater

Både åtagandebemyndiganden och betalningsbemyndiganden för strukturfonderna i EU-15 ökar i det preliminära budgetförslaget. Betalningsbemyndigandena ökar med 11,3 procent till 29,3 miljarder euro och åtagandebemyndigandena ökar till nästan 33 miljarder euro. Denna ökning verkar korrekt, men det framgår tydligt av den höga genomförandenivån för budgeten 2004 i fråga om regionfonden och tillämpningen av N+ 2-regeln att betalningsbemyndigandena kan komma att behöva ökas ytterligare. Å andra sidan är det ännu inte klart vilken kapacitet som råder i de nya medlemsstaterna när det gäller att absorbera strukturfondsutgifterna. Här är det mycket viktigt att kommissionen ger parlamentet uppdaterad information om utgiftsprognoserna för 2004 års budget.

Utvärdering och den tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning

Kommissionen har ständigt ett krav på sig att låta genomföra en översyn av strukturfondsutgifterna för varje programperiod. Först 2004 blir dessa efterhandsöversyner tillgängliga för programperioden 1994-1999. Utvärderingarna är som regel positiva för strukturfonderna. De utgör grund för uppgifter för en halvtidsöversyn av programperioden 2000-2006 och den tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning. Kraftlösheten när det gällde att sätta upp mål 1994 innebär tyvärr att några djupgående analyser av kostnadseffektiviteten inte varit möjliga. Som föredragande är jag ändå medveten om att budgetförslaget för 2005 även bör ses mot bakgrund av den allmänna förordningen om struktur- och sammanhållningsfonder (2007-2013) som ersätter förordning 1260(1999), när den nu slutligen blir tillgänglig. Särskilt för Sammanhållningsfonden är det tråkigt att efterhandsutvärderingen inte kommer att vara klar förrän i november 2004.

RAL - utestående åtagandebemyndiganden

Som redan nämnts är den föreslagna ökningen av betalningsbemyndiganden för strukturpolitik högre än den föreslagna ökningen av åtagandebemyndiganden, vilket bör bromsa ökningen av utestående åtagandebemyndiganden. Men ändå säger det preliminära budgetförslaget att de utestående åtagandebemyndigandena kommer att öka. De abnormt höga utestående åtagandebemyndigandena som hör till program före 1999 bör ha undanröjts 2004.

Särskilda frågor och preliminära ändringsförslag

Som föredragande tänker jag nu peka på några särskilda aspekter i det preliminära budgetförslaget, som jag anser skulle kunna bli föremål för förslag till ändringar av utskottet. Det är frågan om inledande anvisningar som kan ändras. **Utskottet har naturligtvis rätt att föreslå eller dra tillbaka ändringar mot bakgrund av rådets första behandling av budgeten och antagande av ett budgetförslag fredagen den 16 juli, inte minst när det gäller att återinföra summor som rådet minskat i förhållande till beloppen i det preliminära budgetförslaget.**

Mot bakgrund av den höga genomförandenivån av betalningsbemyndiganden i EU-15 föreslår jag att beloppen för mål 1-regionalpolitik (budgetpost 13-03-01) ökar i förhållande till vad som föreslogs i det preliminära budgetförslaget. En ökning genom justering med 250 miljoner euro eller en blygsam ökning med 0,2 procent över 2004 års nivå skulle innebära att ökningen i betalningsbemyndiganden för denna budgetpost låg i linje med den

genomsnittliga ökningen för icke-obligatoriska utgifter i det preliminära budgetförslaget.

För åtagandebemyndiganden anser jag som föredragande att minskningen av medel i det preliminära budgetförslaget jämfört med den summa som finns 2004 för mål 2-regionalpolitik (budgetpost 13-3-04) inte bör få göras utan att denna nedskärning klart motiveras. Någon sådan motivering finns inte i handlingarna till det preliminära budgetförslaget. Jag skulle därför vilja föreslå att 2004 års summa återinförs genom en ändring som lägger till 78,8 miljoner euro eller två procent till den berörda budgetposten.

Det har även föreslagits en minskning av de belopp som finns tillgängliga för det särskilda programmet för fred och försoning på Nordirland och de länder som gränsar till Irland (budgetpost 13-03-02). Så länge det inte finns någon övertygande motivering som stöder denna minskning föreslår jag som föredragande att anslagen för dessa program återinförs till 2004 års nivå. Det betyder ändringar för att öka betalningsbemyndiganden med 6,87 miljoner euro.

Alla dessa ändringar ligger inom den ram som ges i budgetplanen för 2005.

